

กุศโลบายให้พ้นโลก

โลกอันความอยากผูกไว้

เพราะกำจัดความอยากเสียได้

จึงหลุดพ้น เพราะละความอยากได้ได้ขาด

จึงตัดสังโยชนอันเป็นเครื่องผูกได้ทั้งหมด

กุศโลบายให้พ้นโลก

๒๓๐

พระรัตนตรัยเป็นที่พึ่งที่ระลึกอันสูงสุด สิ่งอื่นที่ยิ่งกว่านี้ไม่มีอีกแล้ว เราต้องทำใจให้เลื่อมใสในพระรัตนตรัย เลื่อมใสในพระผู้มีพระภาคเจ้า เพราะความเลื่อมใสทำให้ใจเราหยุดนิ่งและผ่องใส เราจะได้รับรสแห่งความสุข ที่เกิดจากใจหยุดนิ่ง การเจริญพุทธานุสถิมีพระพุทธรูปเป็นอารมณ์นี้ มีอานิสงส์ใหญ่สามารถปิดประตูบาปกุมิ เปิดประตูสวรรค์และนิพพานได้ ถ้าหากเราหมั่นระลึกนึกถึงบ่อยๆ จนกระทั่งเห็นองค์พระได้ชัดใส จนเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกับท่าน เมื่อนั้นอานุภาพอันไม่มีประมาณของพระรัตนตรัย จะบังเกิดขึ้นกับเรา เพราะฉะนั้น ให้หมั่นเจริญสมาธิภาวนาทุกๆ วัน เพื่อจะได้เข้าถึงพระรัตนตรัย

พระลัมมะลัมพุทเธเจ้าตรัสไว้ใน อิจฉาสสูตร ว่า

“โลกอันความอยากผูกไว้ เพราะกำจัดความอยากเสียได้ จึงหลุดพ้น เพราะละความอยากได้เด็ดขาด จึงตัดสังโยชนอันเป็นเครื่องผูกได้ทั้งหมด”

โลกของเรามีหลายสิ่งหลายอย่างที่น่าเพลิดเพลิน จนทำให้เกิดความอยาก ผู้ไม่รู้ หลงใหล มีความทะยานอยากในสิ่งต่างๆ ที่อายตนะทั้ง ๖ ได้ไปถูกต้องสัมผัส ทั้งทางตา ทางหู ทางจมูก ทางลิ้น ทางกายและทางใจ แต่บัณฑิตผู้รู้ทั้งหลายที่ท่านได้ผ่านประสบการณ์ชีวิตมามากในทุกระดับชั้น ท่านเห็นว่า

กุศโลบายให้พ้นโลก

๒๓๑

โลกคือหมู่สัตว์นี่เป็นที่อยู่อาศัยชั่วคราว บรรดาสรรพสัตว์ทั้งหลายที่อาศัยอยู่ในโลกใบนี้ ล้วนแต่มีทุกข์ด้วยกันหมดทั้งสิ้น เพราะชีวิตในภพทั้งสามนี้เป็นทุกข์

ภพสามเป็นเหมือนคุกขนาดใหญ่ ที่กักขังสัตว์โลกไว้ ใครจะออกจากคุกนี้ได้ ต้องมีบุญบารมีที่เต็มเปี่ยมบริบูรณ์ และมีบารมีมากพอที่จะขจัดกิเลสอาสวะให้หมดสิ้นไปได้ ดังนั้น ท่านผู้รู้ ผู้เป็นบัณฑิต จึงใช้เวลาอยู่ในโลกนี้อย่างมีคุณค่า ด้วยการสร้างบารมี แสวงหาความจริงของชีวิต ทำพระนิพพานให้แจ้ง

อันที่จริง โลกใบนี้ที่เราอาศัยอยู่ เป็นโลกแห่งการสร้างบารมี สัมปรายภพคือโลกหน้า เป็นโลกแห่งการเสวยผล ซึ่งจะมีทั้งผลที่เป็นทุกข์และสุขคติ หากเราเกิดมาในโลกมนุษย์นี้แล้ว พลังพลัดไปทำบาปอกุศลเข้า โดยรู้ตัวหรือไม่ก็ตาม สัมปรายภพคือที่ไปในเบื้องหน้า จะเป็นทุกข์ ต้องไปเสวยผลคือความทุกข์ ทรมานอยู่ในอบายภูมิ บ้างก็พลัดไปเกิดเป็นสัตว์นรก อสุรกาย เปต สัตว์เดียรัจฉาน เป็นต้น

แต่ถ้าขณะที่เป็นมนุษย์สั่งสมบุญบารมีไว้ ได้ให้ท่านรักษาศีล เจริญภาวนา ประพฤติธรรม ดำเนินชีวิตอยู่ด้วยความไม่ประมาท ปฏิบัติตามหลักคำสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ตั้งใจละชั่ว ทำความดี ทำใจให้ผ่องใส ครั้นละโลกไปแล้ว จะมี

กุศโลบายให้พ้นโลก

๒๓๒

สุคติโลกสวรรค์เป็นที่ไป ยิ่งถ้ามีความบริสุทธิ์กาย วาจา ใจมาก มีความบริสุทธิ์จนถึงที่สุด ก็จะได้นิพพานสมบัติ มีนิพพานเป็นที่ไป

เพราะฉะนั้น จิตใจต้องบริสุทธิ์ ต้องฝึกฝนให้หยุดให้นิ่ง โดยรู้จักปลดปล่อยวางในเรื่องคน สัตว์ สิ่งของ หรือเรื่องราวต่างๆ ที่ไม่เป็นสาระ ไม่ไปยึดติด ยึดมั่นถือมั่นจนเกินเหตุ ซึ่งความจริงสาเหตุของทุกข์มาจากความทะยานอยาก ความทะยานอยากทั้งหลายในโลก ทำให้ใจติดอยู่ในโลก ไม่อาจที่จะพ้นจากโลกไปได้ จึงต้องวนเวียนอยู่ในห้วงทะเลทุกข์คือสังสารวัฏ

ในสมัยพุทธกาล มีมาณพหนุ่มคนหนึ่ง ชื่อโศตกมาณพ ท่านเป็นผู้ที่ได้สั่งสมบุญมาอย่างดีแล้ว จึงเกิดความเบื่อหน่ายในโลก ปรารถนาที่จะหลุดพ้นจากโลก จากความทุกข์ทรมานในสังสารวัฏ ได้ไปกราบขอคำแนะนำ จากพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่วัดพระเชตุวัน เมื่อกราบแทบพระบาทแล้ว ท่านก็เริ่มต้นกราบทูลว่า

*“พระพุทธเจ้าข้า ข้าพระพุทธเจ้าขออนุญาตกราบทูลถามพระพุทธองค์ ขอทรงโปรดข้าพระพุทธเจ้าด้วยเถิด

กุศโลบายให้พ้นโลก

๒๗๓

ข้าพระพุทธเจ้าอยากจะฟังพระดำรัสของพระองค์ เมื่อ
ข้าพระพุทธเจ้าได้ฟังพระดำรัสของพระองค์แล้ว จะใส่ใจศึกษา
ข้อปฏิบัติ ซึ่งเป็นเครื่องดับกิเลสในตน”

พระบรมศาสดาทรงมีพระเมตตา ทรงรู้ว่า บารมีของ
ผู้มีบุญท่านนี้ถึงคราวแก่กล้าแล้ว จึงตรัสตอบว่า “ถ้าอย่างนั้น
ท่านจงตั้งใจฟัง เราจะบอกแก่ท่าน ท่านจงเป็นคนมีปัญญา มีสติ
หมั่นทำความเพียรในศาสนานี้เถิด”

โธตกมานพกราบทูลว่า “ข้าพระพุทธเจ้าได้เห็น
พระองค์ผู้เป็นยิ่งกว่าพราหมณ์ หาความกังวลมิได้ เทียบอยู่ใน
เทวโลกและมนุษย์โลก เพราะเหตุนี้ ข้าพระพุทธเจ้าขอถวาย
บังคมพระผู้มีพระภาคเจ้า ขอพระองค์ทรงเปลื้องความสงสัย
ด้วยเถิด”

พระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสว่า “เราเปลื้องใครๆ ในโลก
ผู้ยังมีความสงสัยอยู่ไม่ได้ เมื่อท่านได้รู้เห็นธรรมอันประเสริฐแล้ว
จะหายสงสัยเอง และจะข้ามห้วงทะเลใหญ่ คือ กิเลสทั้งหลายได้”

โธตกมานพทูลว่า “ถ้าพระองค์จะทรงพระกรุณา ก็ควร
แสดงธรรมอันทำให้กิเลสของข้าพระพุทธเจ้าดับไป และแสดง
ธรรมที่ควรจะรู้ ขอได้โปรดสั่งสอนข้าพระองค์ให้เป็นคนโปร่ง
เบาใจ ไม่ขัดข้องดุจสภาวะที่กิเลสดับไปแล้ว ไม่อาศัยสิ่งใด

กุศโลบายให้พ้นโลก

๒๓๔

สิ่งหนึ่งที่ยาวอยู่ในโลกนี้เกิด พระพุทธเจ้าข้า”

พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงให้ความอนุเคราะห์ต่อมาณพ ได้ตรัสว่า “เราจักบอกอุบายเครื่องดับกิเลสให้แก่ท่าน ซึ่งท่าน จะรู้เห็นได้เอง โดยไม่ต้องเชื่อตามข่าวลือ ที่บุคคลใดบุคคลหนึ่ง ได้ทราบแล้ว ขอท่านจงมีสติ แล้วข้ามพ้นความอยาก ที่ตรึงใจ ไว้ในโลกทั้งหมดให้ได้”

โศตกมาณพทุลรับว่า “สาธุ ข้าพระพุทธเจ้าขอบใจ อุบายเครื่องดับกิเลสอันสูงส่งด้นั้นเป็นอย่างยิ่ง”

พระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสสอนต่อไปว่า “เมื่อท่านรู้ ว่า ความทะยานอยากทั้งเบื้องบน ท่ามกลางและเบื้องล่าง เป็น เหตุให้ติดข้องอยู่ในโลก ท่านจงอย่าทำความทะยานอยากนั้น ให้เกิดขึ้น เพื่อจะได้ไม่เกิดในภพน้อยใหญ่อีก”

โศตกมาณพ ส่งใจไปตามกระแสพระธรรมเทศนา จิตก็ ละเอียดอ่อนไปตามลำดับ และในที่สุดแห่งพุทธพยากรณ์ โศตกมาณพมีจิตหลุดพ้นจากกิเลสอาสวะ มีใจโปร่งเบา ไม่ยึด มั่นถือมั่นด้วยอุपाทาน ได้บรรลุนิพพานเป็นพระอรหันต์ผู้ถึง พร้อมด้วยคุณธรรมและคุณวิเศษ เป็นผู้ข้ามพ้นวัฏสงสาร มินิพพานเป็นที่ไป

จะเห็นได้ว่า กุศโลบายให้พ้นโลก ให้พ้นจากความทุกข์

กุศโลบายให้พ้นโลก

๒๓๕

ทรมานในสังสารวัฏ ต้องละความอยากให้ได้ก่อน เพราะความอยากเป็นสาเหตุของความทุกข์ ไม่ว่าจะอยากได้ อยากมี อยากเป็น ต้องทิ้งไปให้หมด ให้ใจเกลี้ยงเกลา สะอาดบริสุทธิ์ แล้วมุ่งทำใจให้หยุดนิ่งตามพุทธวิธี กระทั่งมีใจใสสะอาดบริสุทธิ์ เต็มที่ ในที่สุดจะสามารถหลุดพ้นจากความอยากในโลก พ้นจากกิเลสอาสวะทั้งหลายได้

“ใจใสๆ” นี่แหละ ที่จะแก้ไขปัญหาทุกสิ่งทุกอย่างได้ ใจใสๆ ช่วยให้พ้นทุกข์ได้จริง ใจใสๆ สมบัติใหญ่จะไหลมา ใจใสไปสวรรค์ได้ ละโลกไปแล้ว มีสุคติเป็นที่ไปอย่างเดียว กระทั่งเมื่อใจใสถึงที่สุด จะได้นิพพานสมบัติ มีนิพพานเป็นที่ไป เพราะฉะนั้น อานุภาพของใจใสนี้ยิ่งใหญ่มาก นำมาซึ่งความสุขและความสำเร็จสมปรารถนาทุกอย่างในชีวิต

ดังนั้น ให้ใช้เวลาที่เหลืออยู่นี้ ให้มีคุณค่าที่สุดด้วยการประพฤติธรรม ทำใจให้ใสๆ นึกถึงบุญ นึกถึงความดี นึกถึงธรรมะ นึกถึงพระพุทธเจ้าเป็นอารมณ์ แล้วเราจะสมปรารถนาในทุกสิ่ง เพราะพระองค์เป็นศูนย์รวมของความสุข ความบริสุทธิ์ ศูนย์รวมของทุกสิ่ง ทั้งบุญบารมี รัศมีกำลังฤทธิ์ อำนาจลัทธิเฉียบขาด กุศลธรรมความดีงามทั้งหลาย พร้อมทั้งอานุภาพที่ไม่มีประมาณ ให้หมั่นนึกด้วยใจที่ใสๆ กัน